

Fire vigtige begreber ved prøver i FGU¹

1. Faglige mål

Af læreplaner og fagbilag fremgår, hvilke faglige mål undervisningen skal lede frem mod på de enkelte niveauer. Det står i læreplanernes/fagbilagenes afsnit 2.1.

Det er centralt, at undervisningen bliver tilrettelagt, så eleverne kan opnå de faglige mål. I en prøve kan man dog ikke ”teste” en elev for, om eleven lever op til alle de faglige mål. På den måde er en prøve en stikprøve, hvor eleven viser nogle af sine kompetencer.

2. Bedømmelseskriterier

Af læreplaner og fagbilag fremgår bedømmelseskriterier i læreplanernes/fagbilagenes afsnit 4.3.3. Bedømmelseskriterier er det, som eksaminator og censor lægger vægt på ved bedømmelsen.

Fagene/de faglige temaer har mange faglige mål (se ovenstående), og man kan ikke udprøve eleven i *alle* de faglige mål. Eksaminator og censor må derfor fokusere deres blik. Det gør de med bedømmelseskriterierne. Bedømmelseskriterierne tydeliggør hermed, hvad eksaminator og censor skal lægge vægt på ved bedømmelsen.

Bedømmelseskriterierne i læreplanernes/fagbilagenes afsnit 4.3.3 er generelle for det faglige tema/faget. I forhold til den enkelte prøve bør FGU-institutionen – det vil oftest være læreren, der udfører arbejdet – derfor konkretisere de enkelte bedømmelseskriterier til den specifikke prøve. Læreren skal gerne kunne gøre bedømmelseskriterierne så konkrete og enkelte at forstå, at læreren nemt kan forklare eleverne, hvad der helt præcis bliver lagt vægt på ved prøven.

Denne konkretisering af bedømmelseskriterierne bør også gives til censor, så censoren også er helt klar over, hvad der lægges vægt på netop ved denne prøve - med andre ord, hvordan de overordnede generelle bedømmelseskriterier tolkes netop i den enkelte prøve og fx på det specifikke værksted.

Denne konkretisering og tydeliggørelse af bedømmelseskriterier kan være med til at mindske potentielle konflikter mellem lærer og censor om, hvordan de overordnede bedømmelseskriterier skal forstås.

3. Eksaminationsgrundlag

Eksaminationsgrundlaget eller ”grundlaget for eksaminationen” er det materiale eller faglige stof, som prøven bygger på; dét som prøven handler om. Det er ud fra eksaminationsgrundlaget, at eleven kan vise sine kompetencer.

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr.: 29634750

19. december 2019
Sags nr.: [Click here to enter text.](#)

¹ Bemærk: I denne begrebsafklaring anvendes ordene ”elev” og ”lærer” i stedet for ”eksaminand” og ”eksaminator”, som er de korrekte betegnelser i for aktørerne i prøvesituationer. Ordene elev og lærer er dog valgt her for enkeltheds skyld.

Det er forskelligt fra fag/fagligt tema til fag/fagligt tema, hvad der er eksaminationsgrundlag. Man skal derfor se i læreplan/fagbilag for at få indsigt i eksaminationsgrundlaget i det specifikke fag/faglige tema.

Eksaminationsgrundlaget er fx følgende i FGU's tre prøveformer:

- *Portfoliopróven*. Eksaminationsgrundlaget er oftest alt materialet i præsentationsportfolioen.
- *Praktisk prøve på én dag*. Eksaminationsgrundlaget er den opgave, som eleven bliver stillet
- *Praktisk prøve over flere dage*. Eksaminationsgrundlaget er den opgave, som eleven bliver stillet.

4. Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er dét, som ligger til grund for den bedømmelse, eleven får. Med andre ord dét som "tæller med i bedømmelsen".

Bedømmelsesgrundlaget kan være:

- *Produkter*, fx materiale i præsentationsportfolioen eller en udført opgave i praktisk prøve på én dag
- *Mundtlig præsentation og faglig dialog*, fx elevens mundtlige præsentation af sine materialer i præsentationsportfolioen eller den faglige dialog om en opgave
- *Processer*, fx elevens arbejdsproces i den praktiske prøve på én arbejdsdag.

Bedømmelsesgrundlaget kan være identiske med eksaminationsgrundlaget, men oftest vil det ikke være helt det samme.

Det er forskelligt fra fag/fagligt tema til fag/fagligt tema, hvad der er bedømmelsesgrundlaget. Man skal derfor se i læreplan/fagbilag for at se nøjagtigt, hvilket bedømmelsesgrundlag der er i det specifikke fag/faglige tema. Men bedømmelsesgrundlaget kan fx være følgende ved prøverne på FGU:

- *Portfoliopróven*. Bedømmelsesgrundlaget er ofte elevens mundtlige præsentation af materialerne i sin præsentationsportfolio og den faglige dialog om dem med lærer og censor. Materialerne i portfolioen tæller også med i bedømmelsen i nogle fag/faglige temaer, men ikke i alle. I matematik tæller materialerne i portfolioen fx ikke med i bedømmelsen på G-niveau, men på E- og D-niveau. På G-niveau er det hermed udelukkende den mundtlige præsentation af materialerne og den faglige dialog, der skal tælle med i den bedømmelse, eleven får.
- *Praktisk prøve på én arbejdsdag*. Bedømmelsesgrundlaget er fx det fremstillede produkt, arbejdsprocessen og den faglige dialog i løbet af prøvedagen.
- *Praktisk prøve over flere dage*. Bedømmelsesgrundlaget er fx elevens mundtlige præstation ved prøven og det fremstillede produkt.